

Kristus, korkein

Muistoja: *”Hän [Kristus] on näkymättömän Jumalan kuva, esikoinen, ennen koko luomakuntaa syntynyt. Hänen välityksellään luotiin kaikki, kaikki mitä on taivaissa ja maan päällä, näkyvä ja näkymätön, valtaistuimet, herruudet, kaikki vallat ja voimat. Kaikki on luotu hänen kauttaan ja häntä varten. Hän on ollut olemassa ennen kaikkea muuta, ja hän pitää kaiken koossa.” (Kol. 1:15–17.)*

Avaintekstit:

1. Moos. 1:26–27;
Kol. 1:13–19;
Joh. 1:1–3;
Ef. 1:22;
1. Kor. 12:12–27;
Room. 6:3–4;
1. Kor. 4:9.

Tämän viikon raamattutunnilla palaamme tarkastelemaan Kolossalaiskirjetä (ks. 1. ja 2. raamattutunti).

Torstain osiossa 2. raamattutunnilla näimme, että Paavali rukoilee Kol. 1:9–12 kolossalaisien uskovien puolesta ja pyytää, että he eläisivät Jumalalle mieluisalla tavalla. Jakeissa 12 ja 13 hän asettaa vastakkain kaksi maailmaa: valon ja pimeyden, valon valtakunnan (Kol. 1:12) ja pimeyden valtakunnan (Kol. 1:13). Isä Jumala on tehnyt meidät kelpoiksi saamaan perinnön iankaikkisesta valon valtakunnasta, vapauttanut meidät pimeyden vallasta ja ”siirtänyt meidät rakkaan Poikansa valtakuntaan, hänen, joka on meidän lunastuksemme, syntiemme anteeksianto” (Kol. 1:13–14).

Toisin sanoen, meillä on lunastus Jeesuksessa, Jeesuksen persoonassa. Hän on myös meidän Luojamme ja Jumalamme. Hän lunasti meidät, ja uskomalla häneen meidät on siirretty pimeyden valtakunnasta hänen rakkaan Poikansa valtakuntaan.

Tällä viikolla tarkastelemme yhtä Uuden testamentin kattavimmista ja yleisimmistä lausunnoista Jeesuksesta. Mitä tarkoittaa, että Jeesus on ”näkymättömän Jumalan kuva” ja samalla ”esikoinen, ennen koko luomakuntaa syntynyt”? (Kol. 1:15.)

21.2. Avioparipäivä
21.–28.2. Kristillisen kodin ja avioliiton viikko
Tämä tutkistelu on sapatiksi 21.2.2026

NÄKYMÄT- TÖMÄN JUMALAN KUVA

Kun katsomme peiliin tai valokuvaa, näemme kuvan itses-
tämme. Kuva on kuitenkin litteä, kaksiulotteinen muotokuva.
Jossain mielessä veistos antaa selkeämmän kuvan, mutta se-
kin on kaukana elävästä, hengittävästä, liikkuvasta todelli-
suudesta. Raamatun käsite ”kuva” viittaa joskus näihin vaa-
timattomampiin kuvauksiin, mutta se viittaa myös johonkin
vielä laajempaan.

**Lue 1. Moos.1:26-27; 1. Moos. 5:3, VKR; 1. Kor. 15:49,
VKR; 2. Kor. 3:18, VKR. Miten tekstit eroavat kuvauk-
sesta Jeesuksesta Jumalan kuvana?**

Ihmiset luotiin Jumalan kaltaisiksi – fyysisesti, hengellisesti,
sosiaalisesti ja toiminnallisesti. Silti he heijastavat Jumalan
kuvaa vain tietyillä tavoin, ja synty on vahingoittanut jopa nii-
tä. Jeesus antaa meille kuitenkin mahdollisuuden ”nähdä” nä-
kymättömän Jumalan. ”Joka on nähnyt minut”, Jeesus sanoi,
”on nähnyt Isän.” (Joh. 14:9.) Jeesus on Jumalan olemuksen
kuva (Hepr. 1:3). Hän on Jumalan ajatus, joka on tullut kuulta-
vaksi, ja Jumalan luonne, joka on tullut nähtäväksi.

**Lue Matt. 11:27 ja Joh. 1:1-2, 14, 18. Miksi Jeesus pys-
tyy ainutlaatuisella tavalla ilmaisemaan Isän?**

Huomaa, miten muuten Jeesus kuvaili suhdettaan Isä Juma-
laan:

- ”Minun Isäni tekee työtään taukoamatta, ja niin teen myös
minä.” (Joh. 5:17.)
- ”Minä ja Isä olemme yhtä.” (Joh. 10:30.)
- ”Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani.”
(Joh. 14:6.)

Jeesus kuvaili itseään toistuvasti absoluuttisessa mielessä
Jumalan nimellä: ”Minä olen se joka olen” (ks. 2. Moos. 3:14);
”Minä olen elämän leipä” (Joh. 6:35); ”Minä olen maailman
valo” (Joh. 8:12); ”Minä olen hyvä paimen” (Joh. 10:11, 14);
”Minä olen ylösnousemus ja elämä” (Joh. 11:25); ”minä olen
Isässä ja Isä on minussa” (Joh. 14:11) ja ”ennen kuin Abra-
ham syntyi – minä olin” (Joh. 8:58).

**Jos Jeesus olisi joku muu kuin Jumala itse, mitä muu-
ta se merkitsisi kuin sitä, että Isä lähetti jonkun luo-
dun olennon kuolemaan puolestamme? Miksi on niin
radikaalin ja ratkaisevan erilaista se, että Jumala itse,
Kristuksen persoonassa, kuoli puolestamme?**

ESIKOINEN

Uudessa testamentissa termit ”esikoinen” ja ”kuolleitten esikoinen” (VKR) viittaavat lähes aina Jeesukseen (ks. Luuk. 2:7; Room. 8:29; Kol. 1:15, 18; Hepr. 1:6; Ilm. 1:5). Esikoinen ei välttämättä tarkoita kronologisesti ensimmäisenä syntynyttä. Raamatun käsite esikoisesta korostaa pojan erityistä suhdetta isäänsä syntymäjärjestyksestä riippumatta. Esimerkkejä on myös siitä, että nuoremmat pojat ovat olleet iältään vanhempia merkittävämpiä, mm. lisak, Jaakob ja Joosef.

Daavid, vaikka hän oli kahdeksasta pojasta nuorin, voideltiin kuninkaaksi (1. Sam. 16:10–13), ja psalminkirjoittajan kautta Jumala sanoi: ”Minä otan hänet esikoisekseni, nostan kuninkaista korkeimmaksi.” (Ps. 89:28.) Jumala sanoo myös Moosekselle: ”Israel on minun esikoispoikani.” (2. Moos. 4:22.) Tässä mielessä termi viittaa siis korkeampaan asemaan.

Lue Kol. 1:15–17. Mitä syitä Paavali antaa sille, että Jeesusta kutsutaan esikoiseksi, joka on syntynyt ”ennen koko luomakuntaa”?

Paavali ei selvästikään tarkoita, että Jeesus olisi ensimmäinen luotu olento. Itse asiassa hän sulkee kategorisesti pois tämän mahdollisuuden. Kahdesti, kahdella eri tavalla, hän sanoo, että Jeesus loi kaiken. Kaikki luotiin hänen *kauttaan* ja häntä *varten* (Kol. 1:16). Jeesus toteutti Jumalan luomistyön (ks. myös Ef. 3:9; Joh. 1:1–3; Ilm. 4:11).

Paavalin lausunto on mahdollisimman kattava. Kaikki tarkoittaa *kaikkea* – paikkaan nähden (taivas ja maa), olomuotoon nähden (näkyvä ja näkymätön) ja toiminnallisuuteen nähden (valtaistuimet, herruudet, vallat, voimat). Jälkimmäiset termit viittaavat yleensä enkelien kaltaisiin olentoihin (ks. Ef. 3:10; Ef. 6:12). Ikään kuin varmistaakseen, ettei häntä voida ymmärtää väärin, Paavali osoittaa myös, että Jeesus on ollut olemassa ”ennen kaikkea muuta” (Kol. 1:17). Kreikankielinen ilmaisu voi tarkoittaa sekä korkeampaa asemaa että etusijaa ajassa, mutta kaikissa muissa Paavalin kirjoituksissa se viittaa aikaan (ks. esim. 1. Kor. 2:7; Gal. 1:17; Ef. 1:4).

Toinen syy Jeesuksen korkeimmalle asemalle Paavalin mukaan on se, että ”hän pitää kaiken koossa” (Kol. 1:17). Kreikalainen sana (*synistēmi*) tarkoittaa kirjaimellisesti ”tuoda yhteen” tai ”yhdistää”. Jeesus on maailmankaikkeuden yhdistävä tekijä, ei vain Luojan osansa vuoksi, vaan myös koska hän on Lunastaja.

Jumala kuoli meidän puolestamme. Miksi ajatus, että voisimme lisätä siihen jotain, on jumalanpilkkää?

RUUMIIN (SEURAKUN- NAN) PÄÄ

Lue Ef. 1:22 ja Kol. 2:10. Mitä "pää" tarkoittaa näissä kohdissa? Mitä Paavali tarkoittaa, kun hän kutsuu Jeesusta seurakunnan pääksi (Ef. 5:23)?

On luonnollista puhua päästä vertauskuvallisessa merkityksessä viitaten johtavaan asemaan, kuten lukemattomissa kielissä ympäri maailmaa tehdään. Samanlaista käyttöä löytyy koko Vanhasta ja Uudesta testamentista. Huomaa, miten pää-sanaa käytetään seuraavissa jakeissa:

1. Mooses valitsi "kelvollisia miehiä Israelin kansan keskuudesta ja asetti heidät kansalle päämiehiksi, tuhannen, sadan, viidenkymmenen ja kymmenen päälliköiksi" (2. Moos. 18:25).
2. "– – sukukuntien päämiesten – –" (4. Moos. 31:26.)
3. Jumala asettaa Israelin "pääksi eikä hännäksi", jos he tottelisivat Herraa (5. Moos. 28:13, VKR).
4. "Syyrian päänä on vain Damaskoksen kaupunki, ja Damaskoksen päänä on vain Resin." (Jes. 7:8.)
5. "Juudan ja Israelin miehet kokoontuvat yhteen – – asettavat itsellensä yhteisen pään – –" (Hoos. 1:11, VKR.)
6. "Kuulkaa, Jaakobin heimon päämiehet, kuulkaa Israelin johtajat." (Miika 3:9.)
7. "– – jokaisen miehen pää on Kristus – –" (1. Kor. 11:3.)

Siten Kristus seurakunnan päänä tarjoaa johtajuutta, ohjausta ja ravintoa seurakunnan ykseyden ja kasvun hyväksi (ks. Kol. 2:19).

Lue 1. Kor. 12:12-27. Tässäkin Paavali kuvailee seurakuntaa "ruumiiksi". Mitä muita seurakunnan piirteitä tästä vertauskuvasta ilmenee?

Kuten ruumis ei voi elää ilman päätä, elämä voi olla paljon vaikeampaa, kun osa ruumista menetetään tai vahingoittuu. Usein emme tunnista jonkin asian tärkeyttä, ennen kuin menetämme sen.

Jos joutuisit luopumaan jostakin raajasta tai silmästä, minkä valitsisit? Mitä tämä kertoo sinulle siitä, kuinka tärkeä jokainen ihminen on seurakunnan jäsenenä?

"ALKU" (JA ALKUUNPA- NIJA)

Lue Kol. 1:18. Mikä yhteys on seuraavien käsitteiden välillä: Kristus on "pää" ja hän on "alku"?

Heprean kielessä sanat pää (*ro'sš*) ja alku (*re'sšit*) ovat sukulaisanoja. Jälkimmäinen sana esiintyy Raamatussa ensimmäisen kerran 1. Moos. 1:1: "Alussa [*re'sšit*] Jumala loi taivaan ja maan." Jeesus on ihmiskunnan ja seurakunnan pää, ei vain ihmiseksi tulemisensa vuoksi, vaan myös siksi, että hän on Luoja.

Kreikan kielessä sana alku (*arkhē*) on merkitykseltään laaja. Tässä "alku" viittaa Jeesukseen seurakunnan alkajana tai alkuunpanijana (Kol. 1:18) ja siten sen päänä, aivan kuten hän on luomakunnan "alku" tai alkuunpanija.

Jeesus ei ole vain luomakunnan ja seurakunnan alkuunpanija, vaan hän on myös – kuolleista nousemisensa kautta (Room. 6:3–4) – uuden luomakunnan alkuunpanija. Koska synnin palkka on kuolema, Jeesuksen voitto kuolemasta osoittaa myös hänen voittonsa synnistä ja hänen voimansa luoda meidät uudelleen hänen kuvaksensa. Kaikki tämä osoittaa, miksi Jeesus nousi "esikoisena kuolleista" (ks. esikoisen merkityksestä maanantain osiosta). Hänen ylösnousemuksensa on merkittävin, mutta se ei kuitenkaan ole ensimmäinen (Moozes oli ensimmäinen, minkä vuoksi hänen ruumiistaan syntyi kiista Paholaisen kanssa [Juud. 9]). Ilman Kristuksen ylösnousemusta kukaan muu ei voisi nousta ylös kuolleista.

Tässä vaiheessa on hyödyllistä kerrata lyhyesti kaikki syyt, jotka Paavali on esittänyt sille, että Jeesuksella on korkein asema:

1. Hän on näkymättömän Jumalan täydellinen ilmentymä.
2. Hän on se, jonka kautta kaikki on luotu.
3. Hän oli olemassa ennen kaikkea, ja kaikki pidetään koossa hänessä.
4. Hän on seurakunnan pää. Seurakunta on hänen ruumiinsa.
5. Hän on luomakunnan ja uudelleen luomisen alkuunpanija.
6. Hän on voittanut synnin ja kuoleman, ja siten hän on ansainnut oikeuden herättää kuolleista kaikki, jotka uskovat häneen Vapahtajanaan.
7. Jeesus on aina ollut olemassa, mutta nyt, kaiken tämän ansiosta, hän on saanut korkeimman aseman ihmiskunnan päänä ja seurakunnan päänä.

Mitä sinun tulee muuttaa, jotta voit paremmin kokea sen, että Kristus on kaikkein korkeimmassa asemassa omassa elämässäsi?

KAIKEN SOVITTAMI- NEN

Lue Kol. 1:19-20. Mikä on tämä ristin kautta tapahtuva sovitus, ja kuinka kattava se on?

Paavali käyttää hyvin mielenkiintoista kreikankielistä ilmaisuja päättääkseen kuvauksensa Jeesuksesta ja viitatakseen epäsuorasti Isään, joka mainitaan Kol. 1:12. Isä halusi, että Jeesuksessa ruumiillistuisi *hänen* koko täyteytensä (vrt. Kol. 2:9). Mikä tämä täyteys on? Johannes viittaa siihen Isän kirkkautena, "täynnä armoa ja totuutta" (Joh. 1:14).

Tämän kohdan perusteella täyteys käsittää kuitenkin paljon. Se käsittää Jumalan ikuisuuden ja itsenäisen olemassaolon sekä hänen voimansa luoda ja uudestiluoda. Tärkeintä on, että se korostaa hänen viisauttaan voittaa synty ja kuolema kaikkein käsittämättömimmällä tavalla – ristillä. Näin Jumala muutti tuon kaikkein kunniattomimman esineen todistukseksi ikuisesta rakkaudestaan jokaista luotua olentoa kohtaan. "Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa, jottei yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän." (Joh. 3:16.)

Ainoa tapa, jolla synti voitiin todella voittaa lopullisesti ja sovittaa kaikki, mikä oli sovittavissa, tiivistyy tähän yhteen valtavaan totuuteen: Jumala rakasti – hän rakasti maailmankaikkeutta ja rakasti *meidä* niin paljon, että hän vaaransi kaiken pelastaakseen meidät Kristuksen ristinkuoleman kautta. Kreikan kielellä sana "maailma" on *kosmos*, joka voi tarkoittaa koko maailmankaikkeutta. Paavali viittaa tähän universaaliin ulottuvuuteen puhuessaan Kristuksen seuraamisesta: "– olemme kuin – areenalla, koko maailman [*kosmos*, maailmankaikkeus] katseltavina, enkelien ja ihmisten." (1. Kor. 4:9.)

"Taivas katseli surun ja hämmästyksen vallassa, miten Vapahtaja riippui ristillä – – Mutta kapinoitsijat, jollaisia ovat saatana ja kaikki hänen liittolaisensa, ovat niin suuressa ristiriidassa Jumalan kanssa, että hänen läsnäolonsakin on heille kuluttava tuli. Hän, joka on rakkaus, tuhoaa heidät kirkkautellaan. Tuon suuren taistelun alkaessa enkelit eivät ymmärtäneet tätä. – – Mutta näin ei ole silloin, kun suuri taistelu tulee päättymään. Kun Jumalan suunnitelma on täyttynyt, Jumalan luonne paljastuu kaikille luoduille olennoille. – – Syystä enkelit saattoivat iloita katsellessaan Vapahtajan ristiä – – Kristus itse käsitti täydellisesti Golgatalla antamansa uhrin seuraukset. Tämä kaikki oli hänen silmiensä edessä, kun hän ristillä huudahti: 'Se on täytetty!'" (5AO 315, 319-320.)

KERTAUS

Lisäaineistoa: ”Jos joku, joka on pelkkä ihminen, puhuu selaista kuin Jeesus, hän ei ole mikään suuri opettaja. Hän on joko yhtä hullu kuin mies, joka väittää olevansa paistettu muna, tai sitten hän on itse paholainen helvetistä. Sinun on tehtävä valintasi näistä vaihtoehdoista. Joko Jeesus oli – ja on – Jumalan Poika, tai sitten hän on hullu tai jotain sitäkin pahempaa. Voit passittaa hänet suljetulle osastolle; voit sylkeä häntä ja tappaa hänet paholaisena; tai voit polvistua hänen eteensä ja nimittää häntä Herraksesi ja Jumalaksesi. Mutta älä yritäkään holhoavin äänenpainoin selittää, että hän oli suuri ihminen ja opettaja. Sitä mahdollisuutta Jeesus ei meille jätä. Se ei ollut hänen tarkoituksensa.” – C. S. Lewis, *Tätä on kristinusko* (Kirjapaja, Helsinki 2012), s. 93–94.

”Isä on koko Jumaluuden täyteys ruumiillisesti, ja näkymätön kuolevaisten silmille.

Poika on koko Jumaluuden täyteys ilmennettynä. Jumalan sana julistaa hänet Jumalan olemuksen kuvaksi.” (Ev 614.)

”Kristus on ennalta oleva, itsestään oleva Jumalan Poika. – Puhuessaan ennaltaolostaan Kristus vie ajatukset taaksepäin ajattomien aikakausien halki. Hän vakuuttaa meille, että ei ole koskaan ollut aikaa, jolloin hän ei olisi ollut läheisessä yhteydessä ikuiseen Jumalaan. –

”Hän oli yhdenvertainen Jumalan kanssa, ääretön ja kaikkivoipa. – Hän on ikuinen, itsestään oleva Poika.” (Ev 615.)

Keskustelunaiheita:

1. Pohdi tarkemmin Jeesuksen ikuista jumaluutta. Mieti, mitä seurauksia olisi koko pelastussuunnitelmalla ja ristinkuoleman merkityksellä, jos Jeesus olisi ollut jotain muuta kuin ikuinen Jumala? Jeesusta ei ole koskaan luotu, vaan hän on ollut aina olemassa, ikuisuudesta asti. Miksi tämä opetus on niin tärkeä? Mitä merkitsisi, jos Jeesus ei olisi ikuinen, vaan hän olisikin jollain tavalla luotu? Mitä tällaisen ajattelun myötä menetetään?

2. Kun ajattelemme Jeesusta, evankeliumia ja pelastussuunnitelmaa, miksi meidän on pidettävä mielessämme koko maailmankaikkeuden osallistuminen ja kiinnostus siihen, mitä Jeesus on tehnyt täällä? Mitä maailmankaikkeuden asukkaiden mielessä on mahtanut liikkua, kun he näkivät ikuisen Luojaansa ristillä? Meidän on helppo olla siitä vaikuttuneita, mutta lankeamaton maailmankaikkeus tunsii Jeesuksen ikuisessa kirkkaudessaan. Mitä sen asukkaiden mielessä on mahtanut liikkua, kun he näkivät sen, jota he olivat palvoneet taivaassa, kuolevan ristillä?